

BIBLIA

Προτάσεις και προοπτικές

Δαράκη Πέπη. **Λαϊκές Βιβλιοθήκες.**
Αθήνα. Gutenberg, 1986,
120 σελ.

Με γνώση και μεράκι η Πέπη Δαράκη μελετά το αντικείμενο του βιβλίου. Το μάτι είναι στραμμένο στο βιβλίο και τις βιβλιοθήκες. Βασικό κίνητρο της συγγραφής αυτού του βιβλίου - σημειώνει η ίδια - στάθηκε η πλήρωση της ανάγκης να ανοιχτεί δρόμος με συγκεκριμένους στόχους για μια σταυροφορία για το βιβλίο και τις βιβλιοθήκες.

Και αρχίζει με μια στατιστική: Από έναν πληθυσμό πάνω από 10 χρονών 8.215.041, τα 3.604.317 φοίτησαν μόνο στο δημο-

τικό. Το 1.281.839 δεν τέλειωσαν το δημοτικό (150.000 παραπάνω από τους άνδρες είναι οι γυναίκες που δεν τέλειωσαν το δημοτικό). Έχουμε και 706.721 αναλφάβητους που δεν γνωρίζουν αναγνώση και γραφή. Από τους αναλφάβητους που δεν γνωρίζουν ανάγνωση και γραφή οι γυναίκες είναι πάνω από τρεις φορές περισσότερες από τους άνδρες. Αγράμματοι άνδρες 143.000. Αγράμματοι γυναίκες 563.000. Στην Ευρώπη δεν υπάρχει καμιά χώρα που να έχει τόσο υψηλό ποσοστό αναλφάβητων (απογραφή '81). οι αριθμοί εδώ έχουν τη βαρύτητα που ο λόγος δεν θα μπορούσε με τόση ενάργεια να εκφράσει. τα στοιχεία αυτά, που περιγράφουν με τον ωμό ρεαλι-

σμό τους, το γεγονός μιας δραματικής πραγματικότητας, που είναι δική μας, είναι της πατρίδας μας, είναι τα ίδια που υπαγόρευαν το θέμα του βιβλίου...

Σημειώνουμε τα κεφάλαια του βιβλίου: Ο ρόλος του βιβλίου και της βιβλιοθήκης στη μόρφωση, ο ρόλος της βιβλιοθήκης στο σύγχρονο κόσμο, συνοπτική αναδρομή στην ιστορία του βιβλίου και των βιβλιοθηκών, οι βιβλιοθήκες στην Ελλάδα, Βιβλιοθηκονομία και Βιβλιοθηκάριοι, Σύγχρονες Βιβλιοθήκες, ο ρόλος του κράτους στην ανάπτυξη των βιβλιοθηκών, ο ρόλος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη των βιβλιοθηκών, Οργάνωση

Είπαμε να παρακολουθούμε την εκδοτική κίνηση, αλλά είναι κάτι που μας ξεπερνά. Ενώ κυκλοφορούν δεκάδες βιβλία (πεζογραφία, ποίηση κ.λπ.), βιβλία με αποκλειστικό αντικείμενο τις βιβλιοθήκες ή αυτό το ίδιο το βιβλίο (μελέτες ή έρευνες) σπάνια βλέπουν ο φως της δημοσιότητας. Ωστόσο, κάνουμε την αρχή...

λειτουργία (Δημόσιες λαϊκές Βιβλιοθήκες), Προοπτικές και προτάσεις. Επίσης δημοσιεύεται κι ένας κατάλογος με τις επαρχιακές δημόσιες βιβλιοθήκες τις επιχορηγούμενες μερικώς από το Υπουργείο Πολιτισμού. ■

Για το Ελληνικό Βιβλίο

Γκιζελής Γρηγόρης.
Τα προβλήματα του Ελληνικού Βιβλίου.

Έρευνα με τη βοήθεια του Κώστα Καναβούρη.
Αθήνα, Έκδοση Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών, 1986, 80 σελ.

Μια έρευνα που οργάνωσε η Εταιρία Ελλήνων Λογοτεχνών, έδωσε τα στοιχεία για τη συγγραφή της μελέτης αυτής. Η έρευνα έγινε για ν' ακουστούν οι γνώμες διαφόρων πολιτιστικών συλλόγων και φορέων, που έχουν σχέση με το βιβλίο, για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα το πολιτιστικό αυτό προϊόν στη χώρα μας.

Να δούμε όμως το μικρό ιστορικό της έρευνας, όπως περιγράφεται στον πρόλογο:

Σε ένα προκαταρκτικό στάδιο της έρευνας ο καθηγητής της Παντείου Βασιλίας Φίλιας επιδίωξε να διαπιστώσει αν ήταν εφικτή αυτή η προσπάθεια. Με βάση ένα μικρό ερωτηματολόγιο, που κατασκεύασε για την περίπτωση, διέυθνε μια συνεδρίαση-συζήτηση με τους εκπροσώπους των νεολαιών για την κρίση την οποία αντιμετωπίζει το βιβλίο, ιδίως το πολιτικο-κοινωνικό, τα τελευταία χρόνια.

Το ερωτηματολόγιο αυτό διαμόρφωσε και συμπλήρωσε ο συγγραφέας (δηλ. ο Γρ. Γκιζελής) για να καλύψει τρία θέματα: την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το βιβλίο στη χώρα μας σήμερα, τους παράγοντες που τη διαμόρφωσαν και, τέλος, τις προτάσεις των φορέων

για τη βελτίωσή της.

Οι συνεντεύξεις-συζητήσεις με τους εκπροσώπους των πολιτιστικών φορέων έγιναν το καλοκαίρι και το φθινόπωρο του 1982 και ελάχιστες στις αρχές του 1983.

Η ερευνητική προσπάθεια δεν περιορίστηκε στις συνθήκες που επικρατούν γύρω από το λογοτεχνικό βιβλίο, αλλά ζήτησε να καλύψει όλα τα είδη του λεγόμενου καλού βιβλίου, όπως ο όρος αυτός είναι γενικά αποδεκτός. Εκτός στόχου ήταν οι κατηγορίες βιβλίων που χρησιμοποιούνται ως εργαλεία σ' όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Η έκθεση με τ' αποτελέσματα της έρευνας ολοκληρώθηκε το 1984. ■

Dewey. Δεκαδική ταξινόμηση: Ελληνική Ιστορία—μεταφρ. και ανάπτυξη Κάρυ Λίτσα, Ρωξάνη Φέσσα, Κλέρη Λεντάρη. Αθήνα: Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκariών, 1986, 64 σελ.

Οταν το 1977 η Ένωση κατόρθωσε να εξασφαλίσει από τον εκδοτικό οίκο FOREST PRESS τα μεταφραστικά δικαιώματα της 18ης έκδοσης της Δεκαδικής Ταξινόμησης DEWEY, ζήτησε και έλαβε το δικαίωμα να αλλάξει, επεξεργαστεί και αναπτύξει τους πίνακες που αφορούν τα ελληνικά θέματα.

Αρχή έγινε από την Ελληνική ιστορία, γιατί η έλλειψη μιας ταξινόμησης που θα κάλυπτε όλη την ιστορία του Ελληνισμού και που θα ανταποκρινόταν στην πραγματικότητα ήταν ιδιαίτερα αισθητή στις βιβλιοθήκες της χώρας μας.

Στην αγγλική έκδοση η ιστορία της Ελλάδας χω-

ρίζεται σε δυο ενότητες, στην αρχαία στο 938 και στη νεώτερη στο 949.5.

Στους δικούς μας πίνακες, που εγκρίθηκαν από το FOREST PRESS, αυτό ο χωρισμός καταργείται και η ιστορία της Ελλάδας αποτελεί μια ενότητα που συνεχίζεται χωρίς διακοπή μέσα στους αιώνες.

Στη 19η έκδοση υπάρχει η δυνατότητα να ταξινομηθεί όλη η ιστορία μαζί στο 949.5, αλλά ο αριθμός αυτός δίνει πιο περιορισμένες δυνατότητες για ανάπτυξη από το 938 που προτιμήθηκε γι' αυτό το λόγο.

Το 1978 κυκλοφόρησε η πρώτη έκδοση της Ταξινόμησης της Ελληνικής Ιστορίας και στο διάστημα αυτό χρησιμοποιήθηκε από πολλές βιβλιοθήκες σε όλη τη χώρα.

Ο χρόνος που πέρασε υπήρξε αρκετός για να φανούν, στη χρήση, τόσο τα προτερήματα όσο και οι αδυναμίες αυτής της ταξινόμησης. Γι' αυτό αποφασίστηκε η δεύτερη βελτιωμένη και συμπληρωμένη έκδοση.

Πριν γίνει η νέα τελική επεξεργασία ζητήθηκαν από τις Βιβλιοθήκες που την έχουν χρησιμοποιήσει να κάνουν τις παρατηρήσεις τους, επισημαίνοντας τα σημεία όπου βρήκαν δυσκολίες ή και ελλείψεις. Επίσης ζητήθηκε η γνώμη των ιστορικών Χ. Μαλτέζου, Λ. Λουκόπουλου, Κ. Καλλικούρδη και Σ. Μαρκιανού.

Τους πίνακες επεξεργάστηκε η Επιτροπή Ελληνικής Ταξινόμησης και η έκδοσή τους έγινε με την οικονομική ενίσχυση του Υφυπουργείου Νέας Γενιάς (1984).

Με αυτή την έκδοση της Ελληνικής Ιστορίας, η Ε.Ε.Β. ξεκινά μια νέα προσπάθεια για τη μετάφραση της Δεκαδικής Ταξινόμησης DEWEY, που θα εκδίδεται σε τεύχη κατά θέματα, και που θα βοηθήσει πραγματικά τον

Έλληνα Βιβλιοθηκάριο στο δύσκολο έργο του. ■

Ντελόπουλου Κυριάκου: Οργάνωση τη βιβλιοθήκη σου. Αθήνα GUTENBERG, 1987.

Ο γνωστός συγγραφέας, βιβλιοθηκάριος και βιβλιογράφος -ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΝΤΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, ο οποίος με βάση την πολύχρονη πείρα του έγραψε ένα χρήσιμο οδηγό, ένα εργαλείο-βοήθημα για όλους όσους θέλουν να θάλουν τάξη στην αταξία της προσωπικής τους βιβλιοθήκης.

Το βιβλίο αυτό, γραμμένο απλά, κατανοητά, είναι προσιτό για πολλούς. Εκλαϊκευμένο ως το βαθμό που δεν έχει απομακρυνθεί από την επιστημονικότητα του θέματος, περιλαμβάνει όλα τα κεφάλαια και τα ζητήματα που σχετίζονται με τη βιβλιοθηκονομία. Είναι κατάλληλο για ερασιτέχνες αλλά χρήσιμο και για τους βιβλιοθηκάρους, τους εργαζόμενους σε βιβλιοθήκες και τους σπουδαστές των σχολών βιβλιοθηκονομίας.

Η ταξινόμηση, και πως ταξινομούνται τα βιβλία, πίνακες ταξινόμησης του Δεκαδικού Συστήματος Ντιούι, η καταλογογράφηση, πως δηλαδή συντάσσονται τα δελτία για τη δημιουργία ενός καταλόγου, με υποδείγματα για όλες τις περιπτώσεις, οι κανόνες ταξίθεσης των δελτίων με παραδείγματα, ένας κατάλογος θεμάτων, είναι τα βασικά μέρη του βιβλίου. Ακόμη οι τρόποι προετοιμασίας ενός βιβλίου για κυκλοφορία, δανειστικά συστήματα, στοιχεία οργάνωσης βιβλιοθηκών, κυρίως λαϊκών, παιδικών, σχολικών, τρόποι συγκρότησης αρχείου αποκομμάτων, παρακολούθησης συνδρομών περιοδικών και εφημερίδων, συμβουλές βιβλιοδεσίας, προτάσεις για την παραγγελία και κατασκευή των σωστών ραφιών «βιβλιοθηκών». Εκτός από την πλούσια εικονογράφηση η οποία βοηθάει στην κατανόηση των κειμένων, δίνονται και πρωτότυπα συστήματα ταξινόμησης για απλές περιπτώσεις, όπως είναι η οργάνωση μιας παιδικής συλλογής, ή μιας κατηγορίας βιβλίων.